

Z CIZÍCH REVUÍ

a) *Revue francouzské.*

Revue militaire française.

Číslo 94—97. Duben—červenec 1929.

Plk. Grasset: Montdidier le 8 août à la 42e division. (Pokračování.) V této části je líčen zdařilý průběh operací 42. divise, a to během provedení útoku na opevněné posice. Líčení je velmi podrobné až do rot a čet. Jsou zde stále se opakující historie drobných bojů posílení války. Operace divise je velmi zajímavá a poučná, neboť pásmo činnosti bylo v první třetině lesnaté, dále v polovině úplně přehrazeno rozlehlou vesnicí. Jde o typický posílení boj se všemi obtížemi, hlavně pokud jde o postup dělostř., neboť divise pronikla do hloubky 10 km.

Gen. Meynier: Après la conférence de Rabat.

V červenci 1928 byla v Rabatu mezikoloniální konference, na níž bylo řešeno racionelní využití obranných prostor Sahary a připojení okrajových kolonií k Alžíru, Tunisu a Maroku. Vynikla důležitost automobilových spojení projektovaných, na nichž se má založiti prosperita krajů.

Plk. Paquet: Rôle et instruction des interprètes.

Článek pojednává o přípravě a výchově tlumočnicků, jakož i o použití těchto k jednotlivým úkolům.

Gen. Lemoine: La structure générale des campagnes offensives de Napoléon.

Autor snaží se zachytiti způsob vedení války Napoleonem a hledí v něm nalézt určité zásady, jimiž se velký vojevůdce řídil. Zařazuje válečné akce Napoleonovy takto:

1. Strategická ofensiva, při níž Napoleon nejdříve rozvinul své síly na široké frontě poměrně daleko od nepřítele. Autor uvádí příklady a tvrdí, že vyšlo rozvinutí asi 1000 mužů na 1 km. Při tom ovšem bylo již někde jádro sil. Postup na nepřítele, při čemž se fronta zúžovala, přece však byla mnohem širší než se potřebovalo pro bitvu, ale soustředění mohlo býti provedeno do 24 hodin. Konečně definitivní soustředění k bitvě.

2. Strategické využití úspěchu. Normálně Napoleon rozdělil svou armádu na několik směrů, z nichž jeden byl hlavní. Takto zasáhl celého nepřítele a nedopřál mu času k reorganizování sil, neboť ničil jak vojska, tak i politická střediska.

3. Strategická defensiva. Široké rozložení, jež mělo odpovídati situaci, v němž zaujal vyčkávací postavení. Z tohoto postavení pak velmi rychle přešel ve vhodný moment k úderu, jenž byl soustředěný a neočekávaný, či konečně přijal úder, když byl dříve soustředil armádu (Slavkov). Využití úspěchu následovalo ihned po bitvě.

Mjr. Cornet: Le problème a b e s i n.

Studie o otázce habešské říše.

Gen. Thévenet: Les services de la Xe armée pendant les offensives de 1916 sur Somme.

Jde o zajímavou studii služeb a etapy X. franc. armády za ofensivní přípravy, kdy armáda měla 720.000 mužů a 260.000 koní. Číslice všeho materiálu a jeho doprava (odsun) jsou ohromné. Vidno z toho, že služby armády čítaly 1.200 důst. a 40.000 mužů. Celý tento ohromný koloběh života armády byl řízen ředitelstvím etapy a služeb, jež obsahovalo: službu početních stavů (justice, cirkulace); službu zbrojní, službu ženijní, službu intendantní (dopravní), službu zdravotní (zajatci).

Kpt. Marchal: La VII. armée allemande en convention en août 1914.

Jde o činnost německé armády v Alsasku. Tato armáda, složená z 3 arm. sborů, posádek pevností a ostrahových prvků, měla úkol čistě obranný. Také její rozložení bylo obranné. 1 arm. sbor byl v prostoru Strasburku, 2 arm. sbory pak na pravém břehu Rýna. Teprve ofensivou 7. franc. sboru (1. armády) na Mulhous byla povolána k zásáhnutí ofensivnímu. Ovšem její prvky byly široce rozloženy. Dříve než mohla zasáhnouti, musela provést soustředění. Proti západu VII. arm. kryla se jen slabými prvky a celá se vrhla na jih proti postupujícím Francouzům. Soustředění vzdálených divisí provedeno po železnici. 9. srpna 1914 byl vykonán přibližovací pochod k nepříteli; vojsko bylo hodně unaveno velkým parnem. Proto velitel VII. armády nechtěl útočiti téhož dne, nýbrž jen vzít posíle předních stráží. Jeho rozkaz však došel později a mezitím útočil již 15. sbor na levé křídlo a 14. sbor na střed franc. posíc u Mulhouse. Francouzi chovali se hodně pasivně a nehleděli využití úspěchu docíleného dříve velkou převahou proti jednotkám ostrahy. Jejich síly byly rozloženy více proti Rýnu, než proti severu a nečinnost jezdecké divise podporovala úspěch překvapením od Němců. Sestavu 7. sboru lze nazvatí obrannou, ale bez důrazu na důležité směry. Pro nastávající boj byli Francouzi špatně umístění. Útok Němců byl překvapením, ale přes to nezískali nikde roz-

hodujícího vítězství, ač byli na př. na západě v pateronásobné přesile. Naporazili Francouze, nýbrž získali jen několik km terénu. Ve středu byli zastaveni, ba dokonce poraženi, ač měli též přesilu. Ovšem vzhledem na nevýhodnou posíci a ohrožení severního křídla 7. franc. sbor ustoupil z noci na 10. srpna 1914 a zaujal posíci od úpatí Voges směrem jižním k hranicím švýcarským.

Gen. Palat: Trois conférences a l'état — major de l'armée en 1902.

Jde o tři přednášky, které pronesl v hlavním štábu franc. armády v r. 1902 kpt. Fournier (později generál a velitel naší 10. p. divise a ZVV v Bratislavě), a plk. Berrot, předn. 3. odděl. Jde o využití válečných zkušeností, získaných válkou burskou.

Pplk. Vauthier: La défense antiaérienne des grandes unités.

Autor uvádí výzbroj protiletadlovým dělostřelectvem (DPL.) v Itálii, v Americe a v Německu. Pak opakuje teorii uvedenou na přetřes ve Francii a sice mjr. Campsem, pplk. Buchailetem a pplk. Rimailho. Přistupuje ke studii obrany DPL. vyšších jednotek. Za podklad své studie předpokládá, že arm. sbor o 2 divisích má 1 oddíl DPL. o 3 bat. (12 kanonů) a 1 oddíl DPL. malé ráže o 3 bat. (18 kanonů). Uvádí, že tento materiál nemůže dostatečně chrániti arm. sbor za pohybu a v ubytování.

Obrana DPL. vyšší jednotky v různých případech:

Je-li divise zasazena na frontě 8 km, dostačí 1 baterie, aby ji chránila proti letadlům vysoko létajícím. Je-li fronta širší, musí již býti celý oddíl. V ubytování musí býti celý oddíl zasazen, aby uchránil divisi, jež potřebuje na ubytování asi 12 vesnic. Za pochodu pak o obraně rozhoduje délka proudu, jeho rychlost, vzdálenost, kterou musí uraziti a rychlost přemístění baterií DPL. V tomto případě uvádí autor řadu příkladů.

Při obraně proti letounům nizko letícím musí se počet DPL. zvětšiti, ovšem může býti menší ráže nebo nahrazeno kulomety.

Speciálního děla proti letadlům může se velmi snadno použiti k palbě přehradně (má velkou donosnost), k střelbě protibaterijní, k zesílení koncentrace dělové palby či konečně jako obrany proti tankům. V každém případě dá velitel zvýšení pružnosti dělové palby.

Armádní sbor a divise měla by míti proto po jednom oddílu DPL. a to nejlepšího speciálního materiálu, neboť toto právě tak může převzít úlohy dělostřel.

dalekonosného, není-li právě potřebné palby proti letadlům.

Autor klade otázku, jak by se nejvhodněji dalo použití polního dělostřelectva též k střelbě proti letadlům, aniž by se tolik specialisovalo, že by musilo pak upustiti od své původní úlohy. Je velmi důležité, aby konstruktéři o tomto úkolu uvažovali. V této věci uvádí několik angl. autorů.

Gen. Armengaud: La pacification de l'Afrique encore insoumise.

Autor uvádí způsob, jak postupovala Francie při obsazování svých kolonií v severní Africe.

Mjr. Pugens: La genèse de Neufchâteau.

Studie jedná o bitvě u Neufchâteau, kde se střetly 5. franc. kolon. brigáda s německým XVIII. zál. sborem dne 22. srpna 1914. Francouzi napadli tenkrát Němce za pochodu a úplně je překvapili. Jejich úder byl tak silný, že velitel arm. sboru se rozmyšlel, neměli ustoupiti a teprve s největším napětím sil, ač měl čtyřnásobnou převahu, podařilo se mu koloniální vojsko zatlačiti a udržeti střed IV. něm. armády u Neufchâteau.

Autor líčí nástup něm. sil a vývoj událostí. Pochvalně mluví o veliteli něm. IV. armády princí Württenberském. Uvádí chyby něm. vrchního velení, jež pustilo počínajíc 18. srpnem 1914 5 armád na pravém křídle do prostoru, aniž řídilo jejich pohyby a spolupráci; proto IV. něm. armáda, jež měla 2 úlohy: udržovati spojení s III. armádou a býti s to podporovati V. armádu, musela postupně rozšiřovati frontu a prováděti přičné posuny před nepřítelem.

Není opomenuta chyba, kterou učinilo něm. vrchní velení, když dalo souhlas pro 22. srpna 1914 V. armádě útočiti směrem jižním, čímž vzdálilo ji od IV. armády, že to nedalo současně na vědomí IV. armádě, aby věděla, kam jde soused. Ba ani velení V. armády tak neučinilo. Teprve na žádost křídelního sboru V. armády dozvěděl se velitel IV. armády o tomto útoku a dodatečně změnil pohyb svého křídelního sboru, čímž uchránil V. armádu od katastrofy u Virtonu a Ethé. Tento rozkaz měl ovšem v zápětí krizi, kterou prodělal jeho střed u Neufchâteau. Neboť při zahájení boje rozšířila svoji frontu z 38 km na 80 km.

Plk. gšt. Vejmelka.

b) Revues belgické.

Bulletin belge.

Ročník XI. (1930), leden—březen.

Les opérations de l'armée belge (leden, únor, březen 1930).

V lednovém čísle se líčí události od 1. ledna do 7. července 1917, v únorovém a březnovém od 7. července do 13. listopadu 1917.

Chronique de l'infanterie (D. S. I.) (leden, únor, březen 1930).

Pod tímto záhlavím vzal si pisatel za úkol studovati různé otázky taktiky pěchoty, srovnává je jejich řešení v belgických vojenských předpisech s názory cizí, hlavně německé vojenské literatury.

V lednovém a únorovém čísle obírá se použitím těžkých kulometů. Poukazuje na zájem o tuto otázku v Německu.

Nepřímá palba — používána za války — je studována hlavně po rále. Dochází k odporu proti zevšeobecnění tohoto způsobu pro přímou podporu postupu pěchoty z důvodů, jež vyjmenoval Militär-Wochenblatt z 8/6 1929:

1. Obtíže spojení mezi pěšími částmi a kulomety, které musí býti užší než mezi pěchotou a dělostřelectvem.

2. Plochosť dráhy střely dovoluje přestřelovati vlastní vojska jen za zvláštních okolností.

3. Nemožnost sledovati dopady jednotlivých střel a tak prováděti opravy v palbě; také prvky palby nemohou býti vypočítány tak přesně jako u dělostřelectva.

Také účinnost palby kulometů se končí vzdáleností 1500 m, jak dokazuje pisatel příkladem, v němž na různé vzdálenosti uvádí procento zásahů.

Tedy: přímá střelba kulometů poskytně do 1500 m dobrou ochranu. Je však nutno brániti se myšlence učiniti z kulometu malé dělo.

Tuto zásadu, užívanou v Německu, dotvrzuje souhlasným zněním předpisů, Mil. Wochenblatu, výroků generálů Seckta a Kabische.

Přes to však může býti použito nepřímé palby na větší vzdálenosti ze skrytého palebného postavení. Jsou to palby rušivé, palby na velkou vzdálenost při pronásledování, na vzdálenější odpory při metodickém útoku atd. — takové, jak je uvádí článek uveřejněný v Mil. Wochenblatt z 25/III a 1/V 1929.

Svůj únorový článek počíná pisatel zásadou, že „podpora pěchoty kulomety má se dít přímo a jen výjimečně přestřelováním vlastních jednotek.“

Připouští možnost přestřelování, a to více v obraně než v útoku, kde stále kolísání fronty a nepředvídanosti situace značně omezují palebné možnosti kulometů takto použitých.

Ale abychom mohli přes to podporu kulometů za postupu uskutečnit, můžeme použít dvou jiných způsobů:

a) buď střeliti mezerami,

b) nebo přiděliti kulometry pěším jednotkám prvního sledu.

Prvního způsobu používají s oblibou Němci; je také předvídan jejich předpisy. Autor tohoto článku sám uznává, že tento způsob použití je lákavý, avšak může se uplatnit jen v teorii, na cvičišti — což také uznávají i němečtí pěšáci, ač jejich kulometníci jim stále připomínají nařízení předpisů (viz článek v Mil. Wochenblatt z 25. srpna 1928).

Mechanismus provádění tohoto způsobu vysvětluje článek por. Meyera v Deutsche Wehr (5. červen 1929). Podle něho mezeru mezi jednotkami 1. sledu může povstati buď náhodně, neb je smluvena mezi velitelem pěší a kulometné rotý.

Nevýhody:

1. První případ je založen na náhodě a s náhodou se nesmí počítat.

2. Je těžko chtít od velitele pěší rotý, aby udržoval mezeru asi 80 m širokou, poněvadž se tím omezuje možnost využívat terénu pro manévry.

3. Prapor o dvou rotách v 1. sledu, z níž každá by měla mezeru, měl by čtyři boky, jichž by mohl nepřítel vhodně využít k svému manévru.

4. Tato mezeru, poměrně malá, za postupu vždy víc a více by omezovala výstřel a kulometry by se musily přemísťovati v době, kdy palba obránce je ještě v plné činnosti.

5. Jestliže by se měly mezery vytvořovati v čas potřeby, bylo by nutno přemísťovati jednotky do stran, což v palbě bývá téměř nemožné.

Proto navrhuje por. Meyer, aby velitel praporu nařídil utvoření jedné mezery pro prapor, 150 m široké na východí základně a 500 m při dosažení nepřátelské linie, neboť tento způsob má tyto výhody:

1. kulometné jednotky — jichž možno více uplatnit v této mezeře — zůstanou dlouho v rukou svého velitele rotý;

2. před vyražením k útoku mohou střeliti v celé šířce pásma praporu, neb mohou být jejich střelby soustředěny na důležité cíle;

3. při postupu 1. sledu mohou stále zůstat na místě a sledovati vývoj situace.

K vysvětlení je uvedena tabulka, udávající, jak se působnost kulometů

při prostřelování mezerami postupně zmenšuje za postupu pěchoty.

Ani tento způsob použití nezdá se pisateli článku B. B. S. M. prakticky možný a přichází k přidělení kulometů pěším rotám, při čemž se zabývá otázkou — tak jako články v Mil. Wochenblatt z 4/V 1929 a Journal militaire suisse z prosince 1928 — zda tyto kulometné části mají být přiděleny pěším rotám ihned, před počátkem podniku, či teprve podle vývoje situace.

Pisatel článku v Mil. Wochenblatt je zastáncem posledního způsobu, t. j. přidělení kulometry a posteriori — připomíná však, že by to vyžadovalo, aby kulometné jednotky byly polyblivéjší; nejlepší řešení vidí v malých obrněných motorových vozidlech s kulomety.

Na konec zbude tedy jako nejlepší způsob — jenž ovšem má také nevýhody — použití kulometů tak, že je přidělí pěším rotám bojové linie — což také doporučuje belgický předpis „pro pěchotu v boji“ v článku 63 a 89.

Podle mého názoru způsob použití těžkých kulometů je vázán hlavně konfigurací terénu. Naš terén je daleko hornatější než v Belgii, relativní výšky hřbetů a údolí jsou někde tak značné, že dovoluji přestřelování vlastních jednotek za dobrých podmínek. Jinde opět — v rovině — budeme se musit přidržet způsobu užívaného v Belgii: přiděliti kulometry rotám 1. sledu. Prostřelování mezerami — myslím — bude výjimkou; jeť nám těžko pochopiti, jak bychom mohli prováděti zteč s praporem, který by měl v 1. sledu mezeru 500 m širokou. Tě by si jistě nepřítel povšiml a využil by ji k svému prospěchu.

★

V březnovém čísle jsou uvedeny zvláštní případy boje.

I. Noční útok.

1. Němci mu přisuzují velikou důležitost; nahlazují jim nedostatek zbraní, jichž používají je jim zakázáno (článek 22 předpisu „pro pěchotu“). Příklad nočního boje 5. německé armády v roce 1914 a nočního boje u Dixmude dávají podnět k první zásadě: noční útok se řídí jinými metodami než denní. Musí být organisován zvláštním způsobem.

2. Ve Francii: generál Etienne shrnul poznatky vojskových těles (požadované hlavním štábem) o nočních bojích v tyto zásady — pro útok:

a) Nezdár útoku jednotky, vyčerpané dlouhým přibližováním, předem neuspořádané, v neznámém terénu, za neznámé situace,

b) Nezdár podniků i lépe připraveného, kde vlastní ztec měla být provedena po přiblížení, více než 800 m, v neznámém terénu.

c) Špatný výsledek podniků i dobře připraveného, který byl svěřen dvěma různým jednotkám, aniž o sobě věděly.

d) Naopak útok se zdaří, je-li připraven jednoduchými rozkazy a proveden v tichosti, a když: každá jednotka dostane přesný cíl a postupuje v zástupech; při přiblížení tvary jsou více sevřené a cesta je dobře známa, anebo vytyčená; je uspořádáno dobré spojení.

Pokud se obrany týká:

a) v noci se nemanévruje — učlenění do hloubky proto pozbývá významu (platí i pro útok).

b) Je třeba zastavit nepřítele před hlavní posicí, jinak je obava před smícháním jednotek vlastních i nepřátelských, a postřelování vlastních. Proto neváhati na noc zesílit první sled k zajištění souvislosti obrany, jestliže ji nebylo dosaženo při obsazení za dne, chránit obrance přední linie zvýšením náspu zadní stěny zákopu, a konečně zůstat na místě až do rána.

Autor článku poznamenává, že tyto zásady možno přibližně najít i v belgických předpisech.

Podobné zásady byly uvedeny v studii raidu u Kippe v noci na 19. srpna 1918, uveřejněné kpt. gšt. Daubechiesem v prosincovém čísle z roku 1929 v BBSM.

Ke konci správně pisatel poznamenává, že sebe lepší doktrína nemá ceny, jestliže není velitelskému sboru i mužstvu vštěpována řádným výcvikem, a poukazuje na článek uveřejněný v Deutsche Wehr 12/X 1928, kde je uveden celý program pro výcvik nočních podniků.

II. Boj v lese.

Má velkou podobnost s bojem v noci — což je také tvrzeno autorem článku v Deutsche Wehr z 12/VII a 19/VII 1929.

Poukazuje na důležitost nového uspořádání jednotek ihned po vniknutí do lesa — zatím co hlídka udržuje s nepřítelem dotyk (F. u. G. článek 242) — a na důležitost styku mezi jednotkami.

III. Používání kouře.

Zakouřováním mohou být zlepšeny podmínky boje výhodami, jež poskytuje noc — buď aby se zakryly pohyby neb aby se osleply zbraně a pozorovatelný nepřítele.

Mil. Wochenblatt z 18/I 1929 zmiňuje se o zkušenostech ze dvou cvičení prováděných s použitím kouře ve Spojených státech.

První cvičení:

a) Provedla se za normálních okolností střelba palební linie na cíl vzdálený 300 m. Napočítáno 55% zásahů.

b) Těžká střelba, jenže cíl byl v okamžiku zahájení střelby uměle zakouřován, 12% zásahů.

Druhé cvičení.

Tytéž střelby jako při prvním; na konec místo cílů byli zakouřováni střelci. Výsledek: 4% zásahů.

Výsledky jsou velmi zajímavé. Bylo by dobře je přezkoušet i u nás.

Ecole à feu de l'artillerie, formation des officiers. Generál-major Mozin (leden 1930).

Výňatek z přednášky pro dělostřelecké důstojníky, konané minulého roku v Elsenbornu generálem Mozinem o úkolech a programu výcviku důstojníků v dělostřelecké střelecké škole.

Une journée de défensive. Plk. gšt. Janssens (leden, únor, březen 1930).

10. (leden), 11. (únor) a 12. (březen) — pokračování překladu článku německého časopisu „Kriegskunst in Wort und Bild.“

L'attaque des objectifs au sol par l'aviation allemande. Škpt. gšt. van der Donckt (leden 1930).

Autor připomíná dílo německého generála Hoepfnera, velitele německého vzduchoplavectva za války (Německo a vzdušná válka), v němž se zmiňuje, jak spojenecké letectvo v roce 1916, v bitvě na Sommě po první útočilo také na pozemní cíle a jak vneslo tím do řad německých vojáků morální depresi a později i nedůvěru k vlastnímu letectvu, které nedovedlo těmto útokům čelit prostě proto, že k tomu nemělo vhodných aparátů.

Ale Němci, aby čelili této nedůvěře a umožnili svému letectvu další spolupráci s ostatními zbraněmi, počali ihned s důkladností jím vlastní studovat tento nový způsob použití letectva při útoku proti pozemním cílům.

Avšak místo aby svěřovali tyto úkoly jednotlivým letounům, jak to činili spojenci na Sommě r. 1916, studovali možnost doprovázeti pěchotu celými letkami. Po první tohoto způsobu použili v roce 1917 v bitvě ve Flandřích, a to s úspěchem, který je podnítil k větším ještě přípravám pro jarní ofenzivu 1918.

Tyto přípravy jsou popsány v knize německého plukovníka Jochima: „Přípravy německé armády pro velkou jarní ofenzivu 1918 ve Francii. — Zásady pro základní zbraně. — Vzdušné síly.“

Tuto knihu lze doporučit zvláště letcům, poněvadž z ní čerpá ještě ny-

nější armáda německé zásady pro použití letectva.

Při útoku na pozemní cíle je nutno působiti v mase, vlna za vlnou, které musí býti co nejbliže u sebe. Poprovedení prvního úkolu mohou se ještě jednou vrátiti. Tento manévry mohou opakovati asi dvakrát za den.

Útočiti se má při vyražení pěchoty k útoku — je to jakási obdoba použití tanků, při čemž se první vlna vždy zabývá obránci první linie, druhé vlny postřelují dělostřelectvo v činnosti, na zálohy, na východy z krytů. Pro další vývoj boje nejsou stanovena žádná pravidla pro použití, teprve když se zjistí ústup nepřitele, má letectvo stříleti na dělostřelectvo, aby mu zabránilo v zapřahání a v odjezdu, neb útočí na defilé, na trény a sevrené tvary všech druhů. Zde se už počínají uplatňovat i bombardovací letouny.

Slibuje si také mnoho výsledků od nočních útoků na mosty, defilé, vlaky, SV., tábory a na letiště.

Pisatel článku se ptá, zda Němci zůstanou věrni těmto zásadám; přisvědčuje a praví, že půjdou ještě dále. Svá tvrzení odůvodňuje odkazem na články 469 a 472 jejich předpisu F. u. G., kde se doporučuje používat letectva v mase, útočně a s překvapením.

V roce 1925 vyšla v Německu studie, podle níž se na armádu počítá s jednou leteckou brigádou o 3 perutích po 3 letkách po 11 strojích.

Proti pozemní obraně snažili se Němci už ke konci války konstruovati obrněná letadla.

Nejúčinnější obrana proti těmto leteckým útokům jsou silné nervy napadených.

Ale útočník musí počítati také se značnými ztrátami a pisatel tohoto článku jej končí výrokem franc. majora Orthlieba, že „tyto útoky jsou zrovna tak vyčerpávající a bohaté na ztráty pro letectvo, jako je zteč pro pěchotu“.

Matériel intuitif pour l'instruction en chambre. Škpt. Le-séul a kpt. Dewancker (leden 1930).

Pisatelé na mnohých příkladech, doprovázených četnými náčrtky a fotografiemi seznamují čtenáře se způsoby, jimiž může býti veden výcvik ve světlici s použitím názorného materiálu. Pro ty, kdož se zabývají výcvikem jednotek, může býti tento článek zdrojem užitečných poučení a pokynů.

L'organisation militaire de la Pologne.

Tento článek o vojenské organizaci Polska byl zpracován podle „Annuaire militaire de la S. D. N.“ a „Kurze Zusammenstellung über die Polnische Armee“ od K. Urbana, který na-

psal podobnou brožurku také o naší armádě.

Technická revue.

V prvním sešitě trimestriální technické revue, kterou redakce nově přičleňuje k lednovému číslu BBSM, jsou uveřejněny tyto články:

1. Od anonymního pisatele D. S. I. — novinky, které se od roku 1925 objevily v různých armádách, o konstrukci tanků a protitankových zbraní.

2. Tanky všeobecně zvyšují rychlost — protitankové zbraně hledají za to větší počáteční rychlost. Střela má nejen prorazit pancíř, ona má po prorazení vybuchnouti; tím ráže nemůže býti menší 37 mm. Poněvadž je třeba zbraní uchováti pohyblivost, nesmí býti těžší než 300 kg — tedy příliš velká ráže také není přípustná. Protože případů obrany proti tankům bude poměrně málo, má zbraň býti způsobila vyplnit i jiné úkoly (doprovod pěchoty, střelba proti letadlům atd.).

Charakteristika nově se objevivších tanků a protitankových zbraní uvedena v tabulkách v textu.

3. Z oboru dělostřelectva jsou uvedeny dva články:

a) Palebné metody od kpt. Herbillaona,

b) „Problém účinnosti palby“ — od majora dělostřelectva v záloze, profesora balistiky na aplikační škole.

4. Z oboru intendantního „Čištění vody. Použití ve vojenských nádržích armád“ od kpt. intendanta v záloze Vanhaye.

Le feux du groupe d'appui direct. Generálmajor Grade (únor 1930).

Příspěvek k řešení problému součinnosti pěchoty s dělostřelectvem.

Pisatel naznačuje nejprve, jakou formu má mít žádost o střelbu, kterou pěchota žádá od velitele oddílu pro přímou podporu. Musí býti v ní uvedeno:

linie dosažená nejpřednějšími vlastními prvky;

druh cíle, jeho fronta, obranná organizace;

topografické označení cíle;

způsob, hustota a délka střelby;

podle možnosti i myšlenka manévru velitele pěchoty.

Abyste se mohla řešiti otázka přesnosti střelby, musí velitel stýčně hlídka, který odevzdává žádost pěchoty — označiti:

zda dělostřelecký pozorovatel vidí cíl;

zda tento cíl je označen podle mapy na 50 m přesně;

zda je jen označen přibližně podle mapy.

Podle toho pak možno zahájit střelbu na cíl anebo na pásmo, což bude vyžadovati buď jen jedné baterie nebo v druhém případě celého oddílu, má-li cíl malou rozlohu. Je-li cíl větší rozlohy, je potřeba soustřediti několik oddílů a tu pěšák nesmí zapomenouti, že příprava této střelby vyžaduje času. Autor článku poznamenává, že příprava soustředění střelby 3 baterií vyžaduje 10—20 minut; soustředění střelby několika oddílů 15 až 25 minut — počítáno od doby, kdy žádost dojde příslušného velitelství dělostřelectva.

Dále je třeba, aby palba dopadala na určený cíl a v určenou dobu. Proto velitel pěchoty musí stanoviti délku trvání střelby — příslušné technické údaje dá mu velitel styčné hlídky — a to proto, aby ji mohl ihned využiti k postupu, který započne hned, jakmile přestane.

Poněvadž příprava trvá určitou dobu, může se státi, že za tu dobu velitel pěchoty sezná, že už střelby není třeba — avšak nesmí dáti povel k postupu, dokud si není jist, že odvolání střelby dělá až k baterii; proto baterie musí

vždy hlásiti, když je připravena zahájit střelbu a když ji skončila.

Úspěch součinnosti pěchoty s dělostřelectvem v útoku závisí:

1. na úplném dorozumění obou velitelů; osobní styk, u dělostřelce znalost manévru pěchoty, u pěšáka znalost manévru palbou dělostřelectva;

2. na času, jehož je třeba k zajištění tohoto spojení a technické přípravy střelby.

V útoku, kdy máme v rukou iniciativu operací, snažíme se vyplniti všechny tyto podmínky úspěchu — v obraně ustupuje přesnost střelby rychlosti zasazení; ale abychom si přesnost přes to zajistili, je třeba dokonale připravy před zahájením boje.

Praktickým závěrem z toho pro výcvik subalterního kádru obou zbraní je: věnovati pozornost čtení mapy a terénu, dovést rychle a přesně určení vlastní stanoviště a cíle.

Dovede-li pěšák určití cíle takticky, topograficky i technicky, uvidí jistě dopadati dělové střely na určené místo a v určitou dobu.

Mjr. gšt. Josef Fetka.

c) *Revues italské.*

Rivista di Artiglieria e Genio.

Ročník 68 (1929), dvojčíslo 9—10, (září—říjen).

Francouzská jezdecká divise a „rychlý sbor“ italský (mjr. gšt. Vondráček).

Je to práce, početná II. cenou zahranických konkurentů v soutěži časopisu v r. 1929 (viz „Vojenské rozhledy“ 1929, čís. 9, str. 700).

Autor srovnává bojové užití italského „rychlého sboru“ podle pojetí plk. žen. E. Cianetti (viz V. R. 1929, čís. 6, str. 513 — zde oprav tiskovou chybu „1 cykl. pluku“ místo 8 cykl. pluků) s jezdeckou divisí podle francouzského předpisu. Srovnání vytyčuje výhody smíšené rychlé jednotky, již nelze však nazvat zcela právem „italskou“, neboť teoretické pokusy s jejím užitím se dějí ve vojenské literatuře téměř všech větších států a podobně i praktické zkoušky při cvičeních, ovšem v různém složení.

Vojenské silniční mosty ve světové válce (žen. kpt. v zál. R. Leonardi).

Autor není spokojen po válečných zkušenostech s italským mostním materiálem k stavbě těžkých železných silničních mostů. Stanoví povšechné požadavky, jež má mítí válečný mostní materiál, a udává data o materiálu některých armád.

Francie odstranila předválečný nevyhovující materiál a užívala typů: „Pigeaud“, světlosti 30 m, pole po 8 m, celkem 152 mostů v délce 5232,5 m, „Gisclard“, zlepšený prof. Pigeaudem, se světlosti 50 m na 40 až 80 m, vystavěno celkem 13 mostů od r. 1915 až 1918 v délce 855 m. Některé byly montovány z materiálu obou typů. Pracovní doba nejvýše 7—8 dní.

Anglie neměla před válkou žádné mostní konstrukce pro delší mosty. Energické studium přineslo řadu konstrukcí výborných vlastností. Byly to tři typy mostu „Ingliš“: lehký se světlostí 29,26 m, těžký (6 t) se světlostí 43,89 m a pravoúhlý (11 t) se světlostí 36,57 m. Dále těžké mosty řady „A“ (16 t), světlost 25,9 m, „B“ (14 t) 18,28 m, a oba typy zesílené na únosnost až 30 t pro převoz tanků. Konečně mosty „Hopkins“ dvou typů s únosností až 36 t a světlostí 13,7, 32 a 59,44 m. Anglická armáda vystavěla od února do prosince 1918 1198 mostů různých typů v celkové délce 8100 m.

Rakousko užívalo k silničním mostům typů Kohn až do 66 m světlosti a železniční konstrukce Rothovy-Wagnerovy. Jedna z těchto konstrukcí byla (rozložená) ukořistěna Italy v listopadu 1918 a vystavěn z ní most na Livence u Sicile.

Italie měla na začátku války zastaralou konstrukci „Eiffel“ s únosno-

stí 6 t a s max. světlostí 21 m, k jejímu dosažení však bylo třeba za stavby podpor. V r. 1916 byly dokončeny zkoušky s materiálem „Scarelli“ ve dvou typech: obyčejný s únosností 10 t a se světlostí do 40 m a zesílený s únosností 20 t a se světlostí do 30 m. Z této konstrukce bylo zbudováno celkem 9 mostů mimo řadu jednotlivých polí za ofensivy v říjnu 1918.

V závěru žádá autor zavedení aspoň 3 typů mostů stupňovaných podle únosnosti, rozšíření světlostí až na 80 m a co největší zkrácení doby, potřebné k přípravě a k vlastní stavbě.

Podobným předmětem se obírá článek žen. plk. C. Giamberini, „Průběžné trámy u mostů malých světlostí na plovoucích podpěrách“, v němž autor matematicky vypočítává sílu trámů z různého materiálu (elektro, duraluminium, dřevo) a uvádí výhody této konstrukce.

Protiletadlový pluk v americkém armádním sboru (N. G.).

Každý americký armádní sbor (3 divise) jest organicky vybaven plukem protiletadlového dělostřelectva s tímto válečným počtem:

Velitelství s pomocnou a velitelskou baterií (pojistka a zásobování mimo střelivo).

1. oddíl — kanonový, složený mimo velitelské čety

z 3 baterií — každá o 4 kanonech 3palcových (76,2 mm) a 4 protiletadlových kulometech k vlastní ochraně ráže 12,7 mm,

z 1 světlometné baterie o 3 četách po 4 světlometech 1,52 m a 2 naslouchacích aparátů — celkem 12 světlometů a 6 nasl. aparátů,

z bojového trénu — zásobování střelivem a ostatní.

2. oddíl kulometný
s 4 kulometnými bateriemi proti letadlům, každá s 12 kulomety ráže 12,7 mm (3 čety po 4 kusech), a velitelská četa.

Je zřejmá důležitost, kterou přikládá Amerika kulometům v protiletadlové obraně, dotučně pluk čtyřnásobným jich počtem proti dělům. Přes to i Američané konají zkoušky k nahrazení části kulometů 37 mm děly.

76,2 mm kanon je namontován na přívěsném voze s pneumatikami vz. 1918/23 s maxim. dostřelem kolmým 7400 m, vodorovným 11.000 m, s účinnou palbou na výšku 5000 m a s poloměrem ovládaného prostoru 4500 m při rychlosti střelby 15 ran za minutu, je postupně nahrazován kanonem vz. 1928 s mnohem lepšími vlastnostmi. Hlaveň měří 50 ráží, počáteční rychlost 793 m/sek. (vz. 1918/23 730 m/sek.), maxim. dostřel vertikální 9150 m, horizontální

13.200 m, poloautomatické nabíjení a automatické otvírání závěru a vyhazování nábojnice vede k rychlosti střelby až 25 ran za minutu. Střela váží 6,818 kg. Lafeta byla upravena, přívěsný vůz s kanonem váží asi 7 t při délce 7,42 m, šířce 1,95 m a výšce 2,74 m.

Každá baterie má 150 ran pro dělo u sebe, dalších 150 ran je u bojového trénu. Všechny materiál je na 37 autech, baterie má mimo velitelské a pomocné vozy i dva 10 t traktory pro pohyb v terénu.

Kulomet ráže 12,7 mm střílí s auta, při delší střelbě (přes 10') se zamě. Rychlost palby 400 ran v minutě, dostřel vertikální 4296 m, horizontální 6100 m, praktická palba do výšky 1300 m. Baterie veze s sebou 6250 ran pro kus.

Světlomet typu „Sperry“, ráže 152 cm, je namontován na přívěsné káře (váha asi 700 kg), všechny kovové součástky jsou ze směsi aluminia. Osvětlení za normálních atmosférických podmínek letoun do dálky 9 km.

Naslouchací aparát na podobné káře má akční radius 11 km. Automaticky vylučuje atmosférickou paralaxu.

Kanonová baterie má mimo to automaticky zaměřovač, výškový stereoskop a dva pozorovací přístroje pro vyhledání a sledování cíle a pozorování palby.

Z pojítek má pluk a oddíly telefon až ke kulometným četám a jednotlivým naslouchacím přístrojům a světlometům, dále radiostanice (pro oddíl) a signalizační plátna pro spojení s letectvem. Pluk vykonává hláskovou službu i pro letectvo. Rychlost pochodu pluku jest 8–9,6 km, v noci 5–4 km, délka pochodového proudu pluku 6,5 km (oddílů kanonů 2,8 km, kulometů 2,4 km). Baterie kanonů potřebuje asi 1 hodinu k zaujetí palebného postavení a k zahájení palby, u děla vz. 28 mnohem méně, kulometná 5 minut. Palebnou jednotkou je baterie kanonů, jež rozdělí děla ve čtverci o straně asi 50 m. K ní je vždy přidělena světlometná četa se světlomety ve čtverci o straně asi 1900 m (baterie je středem čtverce), oba naslouchací aparáty jsou blíž dvou světlometů spojeni telefonicky. U nejnovějších přístrojů je světlomet automaticky zaměřován naslouchacím aparátem.

U 2. oddílu je palebnou jednotkou kulometná četa se značně rozptýlenými zbraněmi. Čety jsou vzdáleny od sebe nejvýše 1100 m, aby mohly soustřeďovat palbu.

Podle předpisů je kanonového oddílu užíváno velitelem dělostřelectva arm. sboru k ochraně všech jednotek

a zařízení v pásmu sboru, kulometného oddílu pak zejména k ochraně sluzeb. Jednotky se chrání vlastními kulomety.

K ochraně míst je třeba vytvořit nejvyšší vzdušnou palebnou přehradu asi na 4 km před chráněným objektem.

Za pochodu se chrání vojska vlastními kulomety a kul. oddílem. Kanonové baterie se umísťují předem na důležité prostory a postupují po sledech.

Za útoku může kanonový oddíl

chránit celou frontu sboru (2 divise v 1. sledu po 4000 yardech = 3650 m), bude značně posunut dopředu až na 1800–2000 m za čáru dotyku. Kulometné baterie jsou přidělovány divizím 1. sledu, jež jich užijí k ochraně SV., vojsk, zásob, středisk, letišť a pod.

V obraně bude pluku při rozlehlých frontách užito k ochraně prostorů důležitých pro udržení posice. Baterie kanonové budou členěny do hloubky.

Škpt. gšt. Bürger.

LITERÁRNÍ PŘEHLED

Spisy cizojazyčné.

a) Ruské.

Sovětské vojenské hospodářství. V roce 1924 byla provedena reforma sovětské vojenské správy. Všechné zásobování bylo vyňato z řadové části ústřední správy a sjednoceno v celek pod vedením náčelníka zásobování, Správa zásobování RKKA. (US. RKKA.). Náčelník zásobování je podřízen přímo Revolučnímu vojenskému sovětu (RVS.) a spravuje mu přidělené záležitosti zásobovacím úřady jako dělostřeleckým, vojensko-technickým, vojensko-stavebním, vojensko-finančním (podle jiných pramenů finančně-plánové) a vojensko-chemickým.

Kromě toho zavedena změna hospodářství v těles a zjednodušeno účetnictví u pluků a rot. Podle nového předpisu úloha sborových a divizních zásobovacích orgánů redukována na úlohu pozorování a kontroly. Co se týká samého systému zásobování, jsou dvě zásady, odstraňující roli těchto dvou orgánů jako včleněných instancí zásobovacích: 1. část přidělů různých zásob se provádí okružními správami bez požadavků vojenských částí, 2. žádosti o jiné druhy zásobování zasílají vojenské části na okružní správu, vynechávajíce zásobovací orgány sboru a divise.

Níže uvádíme charakteristiku dvou pramenů o sovětském vojenském hospodářství.

1. Popov V. J.: „Vojenská administrace“. Rukověť pro normální školy VUZOV. Vyd. Vys. vojen.-redak. sov. M. 1924. Str. 197.

Kniha je typickou učebnicí vojenské administrace, sestavenou podle tohoto schématu: 1. Vojenské hospodář-

ství — obecné pojmy, úkoly, prostředky, způsoby výroby a ukládání. 2. Druhy zásobování. 3. Dopravní prostředky. 4. Vojenské hospodářství — plukovní a rotné. 5. Korespondence, písemnictví a agenda, účetnictví. 6. Mobilisace. Kromě toho 45 příloh různých vzorů dokumentů a knih.

Ačkoliv se tato kniha tiskla před vyjitím nového zákona 1924 (před reformou), dodatek přiložený ke knize podává všechny změny tímto zákonem zavedené, čímž je plná cena důkladné práce Popova zachována. Z práce je vidět nejen obezřetného teoretika, ale i praktika, který sám prošel celou hospodářskou vojskovou moudrostí, a to právě dodává knize Popovově zvláštní ceny. Autor se zmiňuje o všech podrobnostech vojskového hospodářství a podává základní číselné údaje k objasnění podstaty zásobování a výživy. Jsou zde výměry různých druhů obilí, normy dávky, lhůty, jak dlouho musí sloužit různé předměty věcné, pícní dávky. Uvedené údaje norem pohyblivých zásob v dnech (plukovního a divizního trénu a sborového zásobovacího odraďu): celkem na 5 dní chleba, 2 dny soli, čaje, cukru, na 6 dní píce, což dává plnou představu okrajních možností samostatných akcí sboru a divise za operací. Dále podává autor krátké, ale názorné schéma organizace týlu a práce trénu. To bývala v starších kurech administrace nejslabší část, Popovem uvedeny charakteristiky i vyšších orgánů zásobování (ústředních a okružních), ale těžiště u něho leží ve vojskovém hospodářství — u pluku a roty, t. j. tam,